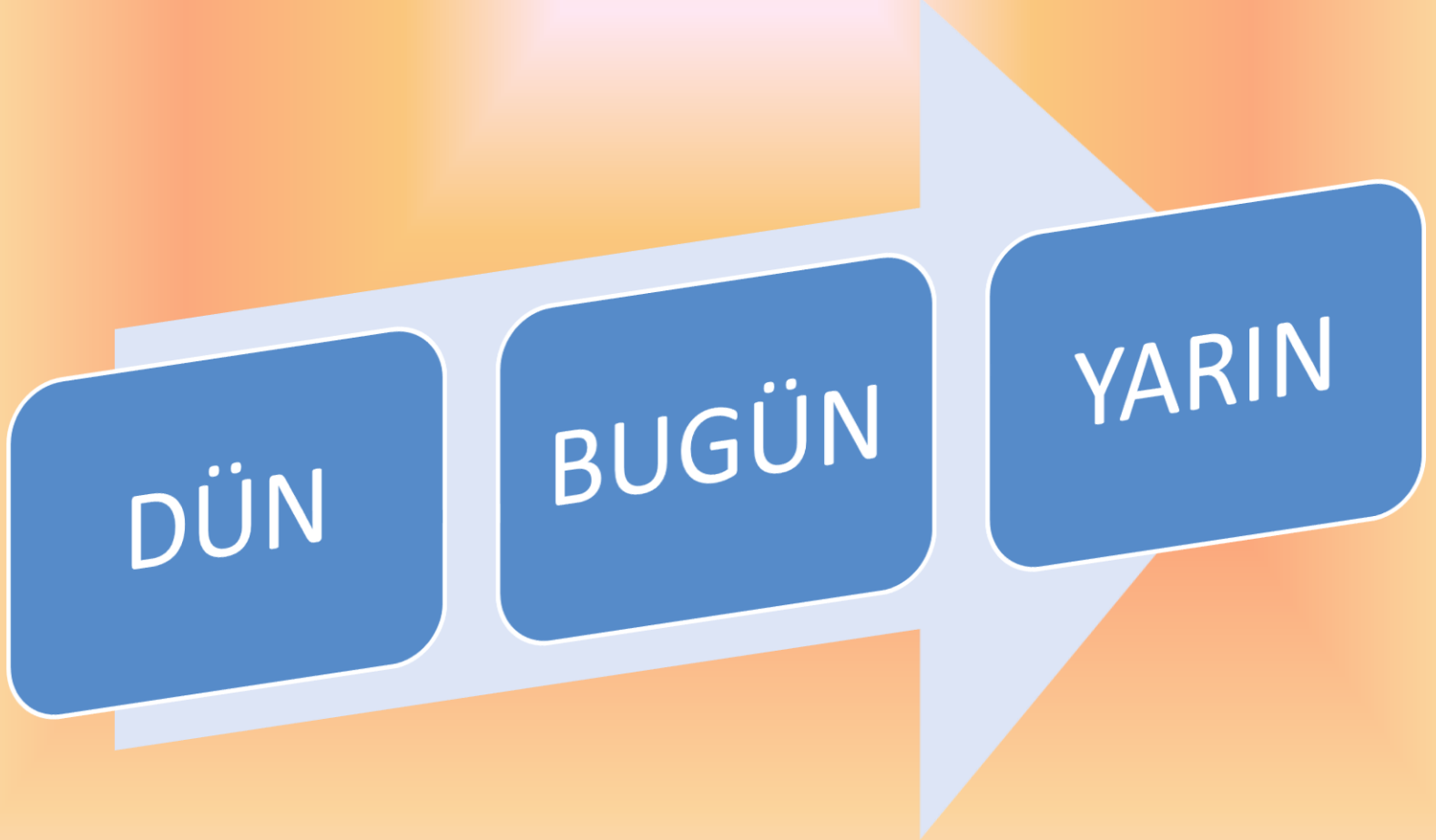

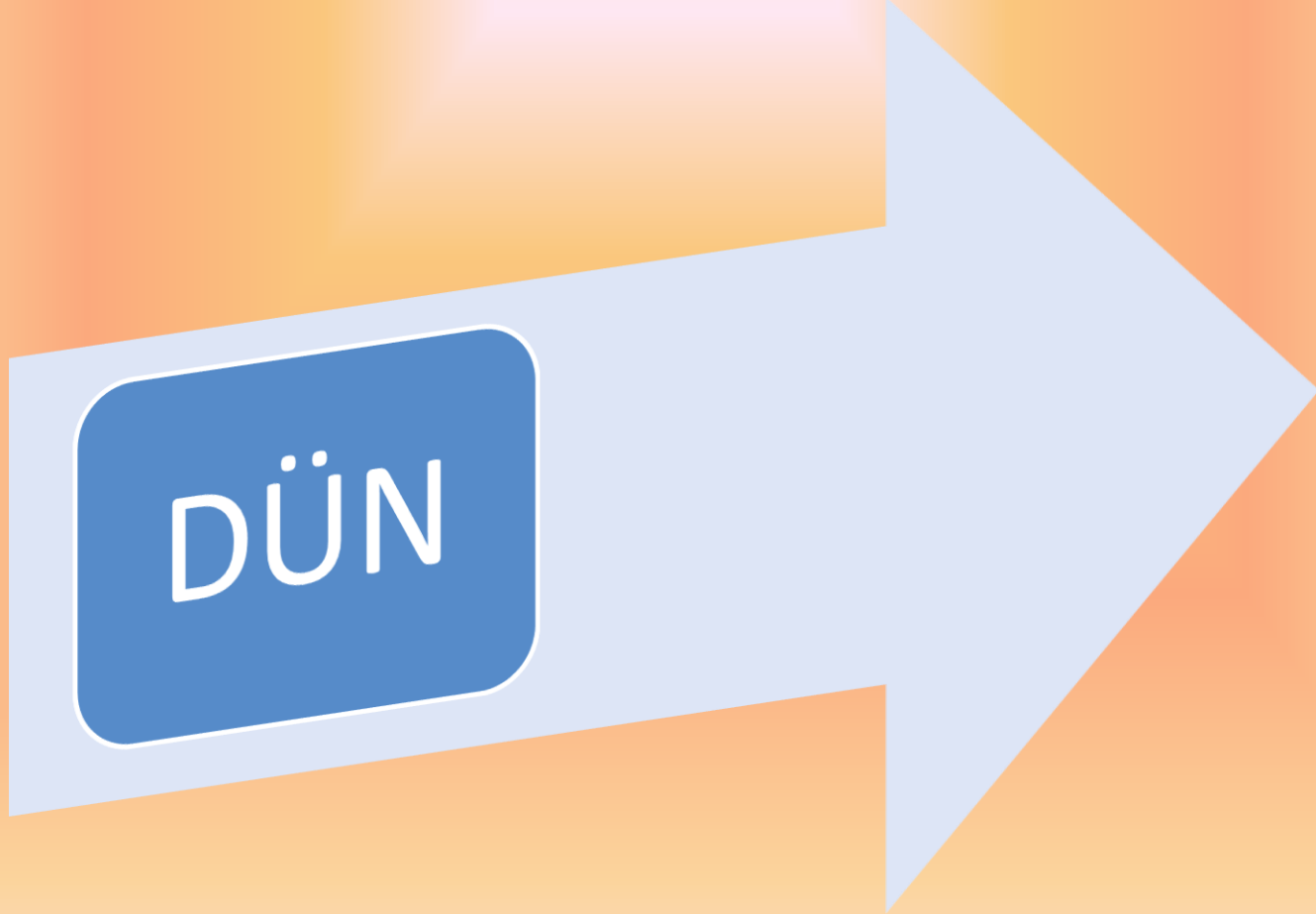
*Süleymaniye Kütüphanesi'nde
yazma ve nadir eserlerin
sayısallaştırılma serüveni*

Şubat 2010, İstanbul

Süleymaniye'de sayısallaştırma

Süleymaniye'de sayısallaştırma

DÜN - 1

- 1992 yılında UNESCO'nun "Memories of The World" adlı, dünyada yok olmaya yüz tutmuş yazılı kültür varlıklarının sayısal ortama aktarma projesi ile başlamış,
- Ülkemizde ise 1999 yılında "Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yazmalarını Kataloqlama ve Bilgisayar Ortamına Aktarma Projesi" ile gündeme gelmiştir.

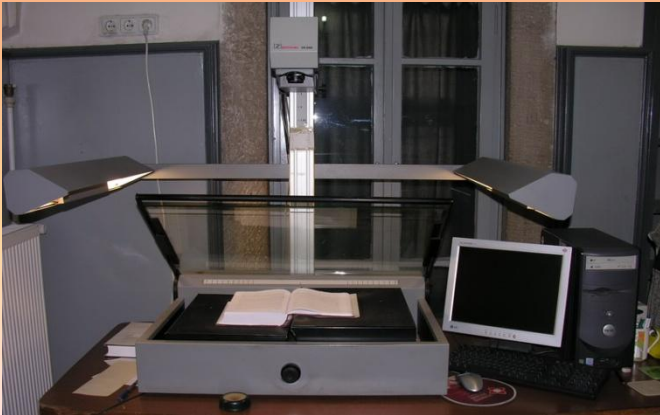
DÜN - 2

- Süleymaniye'de 2001 yılında deneme amaçlı ilk çalışmalar başlamıştır.

DÜN - 3

- 2002 yılında *EVYAP Ailesi* projeye destek olmuştur.
 - Ağ alt yapısı
 - 12 ince istemci
 - 14 kişisel bilgisayar
 - 2 renkli tarayıcı, 1 s/b tarayıcı
 - Sunucu (server)
 - Depo (storage)
 - Yedekleme ünitesi (tape backup)
 - Ve gerekli tüm yazılımlar

DÜN - 4

- 2003 yılının başları itibariyle uygulamaya başlanan projede 2005 yılı sonuna gelindiğinde teknolojik altyapıda yenilenme gerekliliği ortaya çıkmıştır.
- Bunun yanı sıra sayısal ortama aktarılmış eserlerin doğrulanmış katalog bilgilerinin internet ortamından araştırmacıların kullanımına açılmasının gerekliliği de doğmuştur.

DÜN - 5

Bu kapsamda *EVYAP Ailesi*
Sunucu (server),
Depo (storage),
Yedekleme ünitesi (tape backup)
Ve gerekli tüm yazılımları
yenilemiş...

DÜN - 6

Kütüphanemizce 3 Aralık 2005 tarihinde düzenlenen törende hem *EVYAP Ailesi'ne* teşekkür plaketi sunulmuş hem de Bakanlığımızca hazırlanan resmi internet sayfamız hizmete açılmıştır.

DÜN - 7

Bu süreç içerisinde kütüphanemizin kendi bütçesi ile de 3 adet dijital fotoğraf makinesi temelinde çalışan çekim tezgahları alınmıştır. Böylece 6 sayısallaştırma ünitesi ile süreç devam etmiştir.

DÜN - 8

YILLARA GÖRE ÇEKİLEN ESER VE POZ SAYISI

Yıl	Eser Sayısı	Poz Sayısı
2003	7999	1.629.385
2004	14.041	2.679.528
2005	18.415	3.017.991
2006	20.006	4.102.658
2007	17.711	3.532.341
2008	12.183	2.532.777
2009	5.136	815.312
	95.491 *	18.309.992

* Bağlı kütüphanelerimizin ve diğer bazı kütüphanelerin çekilen eserleri dahil.

DÜN - 9

2003 – 2005 yılları arasında çekilen eserlerin büyük bir kısmı;
Dijital fotoğraf makinesi temelli ünitelerde **180 DPI ve 200-350 KB**
boyutunda,
Tarama mantığıyla çalışan ünitelerde **157 DPI ve 100-250 KB**
boyutlarında sayısallaştırılmıştır.

2005 yılından sonra yapılan çekimlerde ise;
Dijital fotoğraf makinesi temelli ünitelerde **180 DPI ve 500-750 KB**
boyutunda,
Tarama mantığıyla çalışan ünitelerde **300 DPI ve 500-750 KB**
boyutlarında sayısallaştırılmıştır.

DÜN - 10

2006 yılı ortalarında, Bakanlığımıza bağlı 4 yazma eser kütüphanesinin yanı sıra Kütüphanemize bağlı Atıf Efendi, Köprülü ve Nuruosmaniye yazma eser kütüphanelerinin yazma eserleri de hizmet alımı yöntemi ile ihale edilerek sayısallaştırılmıştır.

DÜN - 11

Sözkonusu bu hizmet alımında toplam 9.506 eser sayısallaştırılmıştır.

Kütüphane Adı	Eser Sayısı	Poz Sayısı	Kayıtlı Ortam Sayısı (DVD)	
			TIFF	JPEG
Atıf Efendi Y.E.K.	2.971	677.418	3.078	102
Nuruosmaniye Y.E.K.	4.075	1.205.988	5.456	197
Köprülü Y.E.K.	2.460	578.377	2.000	63
TOPLAM	9.506	2.461.783	10.534	362

Yaklaşık 3 ay süren kontrollerden sonra arızalı olduğu tesbit edilen yaklaşık 100.000 poz yeniden sayısallaştırılmıştır.

DÜN - 12

Aynı nitelikte olmak üzere Kütüphanemizde bulunan çeşitli koleksiyonlardan toplam 3.700 kadar yazma eser de 2009 yılının sonlarında hizmet alımı yöntemi ile sayısallaştırılmıştır.

Süleymaniye'de sayısallaştırma

BUGÜN

BUGÜN - 1

- ✓Şu an itibariyle Süleymaniye Kütüphanesi'nin tüm yazma eserleri ve yaklaşık 15.000 matbu eseri sayısal ortama aktarılmıştır.
- ✓Bağlı kütüphanelerin de, Üsküdar Hacı Selim Ağa Kütüphanesi'ndeki yaklaşık 1.000 yazma eser hariç, geri kalanlarının tamamı sayısallaştırılmıştır.
- ✓Tüm kütüphanelerimizin koleksiyonlarında yer alan matbu eserlerin aktarımına da devam edilmektedir.

BUGÜN - 2

- ✓ Projenin başında Oracle veritabanı üzerine yazılan kütüphane otomasyon programı, 2010 yılı başında yazma eser kütüphaneleri için daha uygun olduğu düşünülen Filemaker veritabanı üzerine yazılan bir kütüphane otomasyon programı ile değiştirilmiştir.
- ✓ Bu değişim sürecinde yaklaşık 100.000 eserin 18.300.000 jpeg görüntüsü PDF'e dönüştürülerek elektronik kitap haline getirilmiştir.
- ✓ Toplam boyutu 16 TB olan depo ünitemizin 10 TB'lık bölümünde bulunan bu eserler, okuma salonunda bulunan 12 ince istemci aracılığı ile kullanıcıların hizmetine sunulmaktadır.

BUGÜN - 3

✓ Sayısal ortamda gerek resim gerekse metin olarak yer alan tüm veriler profesyonel bir veri yedekleme programı ile

Günlük

Haftalık-1

Haftalık-2

olmak üzere 3 farklı grupta LTO adı verilen 400 GB'lık özel data kasetlerinde yedeklenmektedir ve yedekler de farklı mekanlarda bulundurulmaktadır.

BUGÜN - 4

- ✓Günlük gerçekleşen veri değişimlerinin fazla olması sebebiyle yedeklemede “Incremental” adı verilen ve yapılan her tür değişikliği baz alan yedekleme stratejisi uygulanmaktadır.
- ✓Söz konusu yedekler full yedek olup depo ünitesinde herhangi bir problem yaşanması halinde veri tabanını bütün olarak yüklemek amaçlıdır.

BUGÜN - 5

- ✓ Bu nedenle basit resim arızaları ve/veya silinme, kaybolma gibi küçük veri kayıplarına yönelik olarak da hızlı geri dönüşüm sağlayabilmek amacıyla, proje başlarken CD'lere yapılan kayıtlar şimdilerde DVD'lere yapılmaktadır.
- ✓ Böylece 3 kopya full yedekte, 1 kopya depo ünitesinde ve 1 kopya da CD/DVD'lerde olmak üzere toplam 5 kopya bulunmaktadır.

Süleymaniye'de sayısallaştırma

YARIN

YARIN - 1

- ✓Öncelikle matbu eserlerin sayısallaştırılması işlemlerinin tamamlanması,
 - ✓Eski teknoloji ile çekilmiş düşük kalitede olan yazma eserlerin yeniden sayısallaştırılması,
- gerçekleştirilecektir.

YARIN - 2

Eş zamanlı olarak da,

✓Telif hakları boyutu daha dikkatlice ele alınarak filigran uygulaması,

✓Optik ortamların yaşam sürelerine yönelik belirsizliklerden dolayı sayısal ortamda bulunan görüntülerin mikrofilm ortamına aktarılması

planlanmaktadır.

TEŞEKKÜRLER

www.suleymaniye.gov.tr